

XV TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js55 ,10-11)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii nagu vihm ja lumi tulevad taevast alla ega lähe sinna tagasi, vaid kastavad maad, teevad selle viljakandvaks, et see annaks külvajale seemet ja sööjale leiba - nõnda on ka sõnaga, mis lähtub minu suust: tema ei tule tühjalt tagasi, vaid teeb seda, mis on minu meele järgi, ja saadab korda, milleks mina tema läkitasin.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps65 ,2.10a. 10bc-11 12-13. 14 R: Lk 8,8)

R: Kui seeme langeb heasse mulda, kannab see palju vilja.

Sulle kuulub kiituselaul, Jumal, Siionil,
sinule tuleb täita oma töötused.
Sina oled kandnud maa eest hoolt ja seda jootnud,
lasknud maal rikkalikult vilja kanda.

R:

Jumala ojad on veest tulvil,
nii valmistad sina tema uudsevilja, nõnda sa korraldad kõik.
Sina kastad rohkesti tema vagusid ja leotad lahti mullakamara,
teed selle pehmeks vihmapiiskadega ja õnnistad tema võrseid.

R:

Sa kroonid aasta oma armuga
ja su jäljed täituvad pilgeni.
Rohtla vainud on kastetud,
Künkad on võetatud hõiskamisega.

R:

Nurmed on rüütatud kariloomadega,
orud on mähkunud viljasse,
nad rõkkavad rõõmust ja laulavad.

R:

(Teine lugemine Ro8 ,18-23)

Lugemine kirjast roomlastele:

Vennad, ma arvan, et selle ajastu kannatused ei tähenda midagi võrreldes tulevase kirkusega, mis meile avalikuks saab. Sest kõik loodu ootab pikisilmi jumalalaste ilmumist. Loodu on ju allutatud kaduvale, kuid mitte enda tahtmist mööda, vaid allutaja väel. Samas on tema äratanud lootuse, et ka loodu pääseb kord kaduvuse orjusest jumalalaste kirkuse vabadusse. Me ju teame, et kõik loodu ägab üheskoos ja on sünnitusvaevades tänini. Veel enam - ka meie, kellel on Vaimu esmaand, ägame oma südames ning ootame lapseõigust ja oma ihu ärälunastamist.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Ap 16,14)

Halleluuja. Issand, ava meie süda,
et me võtaksime vastu Sinu Sõna. Halleluuja.

(Evangeelium Mt13 ,1-23)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Sel päeval tuli Jeesus välja oma kodust ja istus järve ääres. Aga suured rahvahulgad kogunesid tema juurde. Ja Jeesus võttis paadis istet, kuid rahvas seisis kaldal. Ning Jeesus rääkis neile tähendamissõnadega ja ütles: "Vaata, külvaja läks põllule külvama. Ja kui ta külvab, kukkus osa seemneid tee äärde, ja linnud tulid ja nokkisid selle ära. Osa seemneid kukkus kivisele maale, kus neil polnud palju mulda. See osa idanes küll kiiresti, kuid päikese tõustes see närbus ja kuivas ära, sest tal polnud juurt. Muist seemneid kukkus ohakate sekka, ja ohakad sirgusid ja lämmatasid saagi. Aga osa seemneid kukkus heasse mulda ja kandis vilja - mõni sada seemet, mõni kuuskümmend ja mõni kolmkümmend seemet. Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu".

Siis tulid tema jüngrid tema juurde ja küsisid: "Miks räägid sa neile mõistujuttudega?". Ta vastas: "Teile on antud mõista taevariigi saladust, neile aga mitte, sest kellel on, sellele antakse, ja tal on rohkem kui küllalt, aga kellel ei ole, sellelt võetakse seegi mis tal on. Aga tähendamissõnadega räägin ma neile sellepärast, et nad vaadates ei näe ja kuuldes ei mõista, sest nende kohta läheb täide Jesaja ennustus, kui ta ütleb: "Te kuulete oma kõrvaga, kuid ei mõista, vaatate oma silmaga ega näe, sest selle rahva süda on kaledaks läinud. Nende kõrvad tõrguvad kuulmast ja nad pigistavad kinni oma silmad, et nad ei näeks ega pöörduks nii, et mina neid parandada võiksin". Kuid õndsad on teie silmad, et nad näevad, ja teie kõrvad, et nad kuulevad, sest tõesti ma ütlen teile: paljud prohvetid ja õiged on ihaldanud näha seda, mida teie näete, kuid ei ole näinud, ja kuulda, mida teie kuulete, ega ole kuulnud.

Kuulake nüüd, mida tähendab mõistujutt külvajast: iga kord, kui inimene kuuleb midagi Jumalariigi kohta ega mõista, tuleb hingevaenlane ja riisub külvatu tema südamest. Seda näitab seeme, mis kukkus tee äärde. Mis aga külvati kivisele maale, see tähendab inimest, kes küll sõna vastu võtab, kuid kellel pole juurt, kes on heitlik - kui teda sõna pärast ahistama hakatakse või taga kiusatakse, siis jätab ta kõik sinnapaika. Ja ohakate sekka külvatu on see, kes küll sõna kuuleb, kuid kelles selle maailmaajastu mured ja rikkuse petlik veetlus lämmatavad sõna, nii et see jääb viljatuks. Aga see, mis külvati heasse mulda, on inimese sarnane, kes sõna kuulda võtab ja mõistab ning kannab vilja: mõni saja-, mõni, kuuekümmen- ja mõni kolmekümnekordselt."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, suurema osa oma edusammudest võlgneb inimkond kõigile nendele vigadele, millest järgmised põlvkonnad on saanud õppida. Absoluutne enamik teaduslikke katsetusi lõpeb tõdemusega, et kasutatud uurimismeetodi abil ei saavutatud soovitud tulemust ja edaspidi tuleb proovida midagi muud. Kuid ratsionaalsusel on palju mõõdupuid, ja kasu on mitmesugust. Sellepärast jääb nii mõnigi puu, mis vilja ei kanna, maha raiumata põhjusel, et ta pakub saagikorjajatele puhkepausil mõnusat varju, või et tema kõverikel okstel on taluperemehe lastel tore ronida. Nii mõnigi seeme on täitnud Jumalast antud ülesande just seeläbi, et viljatule pinnale langedes on ta saanud lindude toiduks, nii et heasse mulda kukkunud terad võiksid vilja kanda. Võibolla on taevane külvaja siiski armastanud ja tähtsaks pidanud iga viljatera - ka neid, keda ta tee äärde, ohakatesse või kivisele pinnale heitis.

See maailm on palju suurem ja keerulisem kui inimene iialgi hoomata suudab. Ausalt arutledes mõistame, et paljude probleemide lahendus toob vältimatult kaasa uued ja sageli veel suuremad probleemid - traagilistest näidetest on kogu maailma ajalugu tulvil. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, möödunud sajandi viiekümnendate aastate lõpul kuulutas Hiina kommunistlik partei eesotsas Mao Zedongiga välja kampaania "Suur Samm Edasi", millest lähtus massimobilisatsioon nimega "Nelja Kahjuri kampaania". Parteifunktsionärid väitsid, et rottide, kärbeste ja sääskede kõrval on hiina rahva vaenlasteks ka varblased, kes põldudelt teri nokkimas käivad. Nagu teada, on Hiina väga tihedasti asustatud, ja teada on seegi, et varblased ei suuda eriti kaua järjest õhus püsida. Nii saatis partei kogu elanikkonna põldudele ja

väljadele lärmi tegema, et varblased ei saaks kusagile maanduda ning hukkuksid kurnatusest. Plaan tehti teoks ja surnud varblasi ning muid väikelinde korjati kokku autokoormate viisi. Paraku osutus järgmise aasta riisisaak aga veelgi kesisemaks kui eelmine. Nagu selgus, ei nokkinud varblased mitte ainult teri, vaid hävitasid ka taimekahjureid. Rändtirtsude parved levisid üle kogu maa ning olid üheks faktoriks Suure Hiina näljahäda tekkes, mille käigus hukkus vähemalt 30 miljonit inimest. Viimaks läks asi lausa nii kaugele, et Hiina pidi hakkama välismaalt varblasi sisse tooma.

Kuidas aga mõista seda, mida Jeesus tänases tähendamissõnas räägib? Kas ei peaks siiski leppima faktiga, et osa seemneid läheb lindudele ohvriks, sest muidu hävitavad röövikud veel rohkem? Loodus ja selle ökosüsteemid on paraku palju keerulisemad kui see ühte tähendamissõnasse võiks mahtuda.

Samas võib öelda, et inimeste saatus on vähemalt sama keeruline. Pahatihti tundub meile, et oleme elus millestki ilma jäänud, et kellelegi teisele on arusaamatul põhjusel midagi paremat osaks saanud kui meile, et keegi on meie terad ebaõiglaselt ära nokkinud. Raske on tunnistada, et meie valikutele on algusest peale seatud piirid nii vaimuannete, päritolu kui ka reaalselt avanevate võimaluste läbi. Õnneks tasakaalustab seda ebaõiglast stardipositsiooni inimese isiklik töötahe, ning ka "elu suur loterii" ehk õnnelikud juhused, millest peab oskama ja julgema kinni haarata.

Tegelikult jätab ka Jeesus ise tänases evangeeliumis ruumi laiemaks tõlgenduseks. Isegi see seeme, mis külvati heasse mulda, tohtis kanda vilja erinevalt, mõni seeme kolm korda vähem kui teine. Meeles tuleb ka pidada, et terad ei külvanud end ise tee äärde ega kalju peale, vaid see oli külvaja, kes nad sinna heitis, aimates juba ette paratamatust, mis nendega juhtub.

Armsad õed ja vennad, enamikule meist võib küll tunduda, et tänase evangeeliumi järgi oleks meil õigus endale vastu rinda taguda ja iseend nende hulka arvata, kes jalgupidi mustas mullas head vilja kannavad. Kuid paraku pole meil õrna aimugi, kuidas teised inimesed end seespidi tunnevad, missugused valikud on neile võimalikud ja mis on võimatu, kas saatus on nad heasse mulda, kaljule või tee äärde külvanud.

Sellepärast polegi inimesel mõtet üritada kasvõi ettekujutuses Jumalat mängida - me ei suuda niikuinii seda maailma tervikuna kunagi mõista või ära parandada. Kuid me ei pea ka meeleheitel käsi rippu laskma: meie ülesanne on oma igapäevaelus ausalt ja teistega arvestades kasutada oma vaimuandeid ja võimalusi. Amen.